

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Ssk/49/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8022200353
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Novotný
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:8022200353.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom zo sudcov: Michal Novotný (sudca spravodajca) ako predseda senátu, JUDr. Jana Martinčeková ako členka senátu a JUDr. Martin Tiso ako člen senátu vo veci žalobkyne: Balaščák Transport s.r.o., IČO: 51 003 201, Mokroluh 197, zastúpenej: WITT&KLEIM ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA S.R.O., IČO: 47 257 164, Dolná 6, Banská Bystrica, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia z 29. júna 2022, č. 28911-2/2022-BA, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Správneho súdu v Košiciach č. k. PO-7 Sa 15/2022-71 z 27. marca 2024 takto

rozhodol:

- I. Kasačná sťažnosť žalovanej sa zamietá.
- II. Žalobkyni sa priznáva voči žalovanej nárok na náhradu 100 % trov kasačného konania.

odôvodnenie:

1. Z administratívneho spisu žalovanej vyplýva, že žalobkyňa bola v januári a februári 2022 zamestnávateľkou zamestnancov, ktorí boli účastní na sociálnom poistení. Vo februári 2022 podala pobočke žalovanej v Bardejove mesačný výkaz poistného, v ktorom okrem iného uviedla, že dátumom výplaty príjmov zamestnancov za január je 28. február 2022. V marci 2022 následne podala pobočke mesačný výkaz poistného, podľa ktorého dátumom výplaty príjmov zamestnancov za február je 31. marec 2022. Žalobkyňa však poistené za mesiace január a február 2022 neodviedla. Okresný súd Prešov uznesením z 21. februára 2022, ktoré bolo uverejnené vo vydaní Obchodného vestníka z 25. februára 2022, začal voči žalobkyni reštrukturalizačné konanie. Ďalším uznesením, ktoré bolo uverejnené vo vydaní z 10. marca 2022, okresný súd povolil jej reštrukturalizáciu.

2. Počas reštrukturalizácie pobočka žalovanej rozhodnutím z 8. apríla 2022 predpísala žalobkyni poistné za január 2022 a február 2022 v celkovej sume 3.117,92 €. Napriek odvolaniu žalobkyne ústredie žalovanej preskúmaným rozhodnutím z 29. júna 2022 potvrdilo rozhodnutie pobočky. Zdôraznilo, že povinnosť platiť poistné vzniká priamo zo zákona. Poistné sa stalo splatným 28. februára 2022 a 31. marca 2022, teda až po začatí reštrukturalizačného konania. Z toho dôvodu ide o tzv. prednostné pohľadávky, ktoré sa do reštrukturalizačného konania neprihlasujú.

3. Správny súd tu napadnutým rozsudkom č. k. PO-7 Sa 15/2022-71 zrušil preskúmané rozhodnutie, ako aj rozhodnutie pobočky z 8. apríla 2022. V odôvodnení sa stotožnil s názorom, že pohľadávka na poistné za mesiace január a február 2022 vznikla pred začatím reštrukturalizácie a žalovaná si ju v nej podľa § 120 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii mala prihlásiť. Ustanovenie § 120 ods. 2 cit. zák. viaže vznik pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu na okamih, kedy bol dlžník prvýkrát oprávnený plniť ju, a argumentácia žalovanej nezohľadňuje túto skutočnosť. Podľa § 129, § 138 ods. 1 a § 139 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov môže platiteľ poistného zaplatiť poistné ihneď po uplynutí príslušného kalendárneho mesiaca, a vtedy vzniká pohľadávka naň. Žalobkyňa bola oprávnená zaplatiť poistné od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, za ktorý sa poistné platí a v preskúmanej veci to bolo od 1. februára a od 1. marca

2022. Reštrukturalizačné konanie proti žalobcovi bolo právne účinne začaté dňa 26. februára 2022 a reštrukturalizácia žalobcu bola povolená s účinkami odo dňa 11. marca 2022, a teda žalovaná mala čas prihlásiť svoju pohľadávku do reštrukturalizačného konania (30 dní od povolenia reštrukturalizácie).

4. V kasačnej sťažnosti žalovaná najmä namieta, že ustanovenie § 170 ods. 21 zákona č. 461/2003 Z. z. za evidovaný nedoplatok na sociálne poistenie považuje pohľadávku na poistnom. O nedoplatku však možno hovoriť len vtedy, ak povinná osoba nezaplatí poistené včas, t. j. v lehote splatnosti. Z tohto a iných ustanovení vyplýva, že na splnenie povinnosti zaplatiť poistné je rozhodujúci dátum výplaty príjmov zamestnancov, od ktorého sa odvíja okamih vzniku pohľadávky žalovanej voči zamestnávateľovi. Zdôraznila tiež, že ustanovenie § 120 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. nedáva jasnú odpoveď na určenie vzniku okamihu pohľadávky. Ak by mal zákonodarca úmysel ustáliť okamih vzniku pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu bez ohľadu na to, kedy nastane jej splatnosť, výslovne by to uviedol.

5. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) konštatuje, že už vo veciach sp. zn. 7 Ssk 24/2024, 7 Ssk 18/2024, 6 Ssk 7/2024, 6 Ssk 118/2023, 6 Ssk 122/2023 rozhodol o veľmi podobne formulovaných kasačných sťažnostiach žalovanej. Vo všetkých uvedených veciach dospel (aj na základe rozsudku veľkého senátu sp. zn. 19 SVs 1/2023) k záveru, že vznik pohľadávky žalovanej sa musí posúdiť predovšetkým podľa § 120 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. Rovnako sa v rozhodnutiach zaoberal otázkou, odkedy je platiteľ poistného oprávnený zaplatiť poistné a dospel k záveru, že zamestnávateľ je oprávnený splniť svoju povinnosť odvieť (zaplatiť) poistné, ktoré platí sám a ktoré platí jeho zamestnanec podľa § 141 ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z. z., v prvý deň po uplynutí kalendárneho mesiaca, ktorý je rozhodujúcim obdobím na určenie vymeriavacieho základu jeho zamestnancov (§ 139 ods. 1 a 3 cit. zák.). Podľa § 464 ods. 2 SSP tak kasačný súd odkazuje na dôvody týchto uznesení a nepovažuje za potrebné k nim čokoľvek dopĺňať.

6. Pretože žalobkyňa bola v kasačnom konaní plne úspešná, podľa § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 SSP jej kasačný súd priznal aj náhradu trov kasačného konania proti neúspešnej žalovanej.

7. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3:0 (jednomyseľne).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.